

הרשות הפלסטינית

בהם 67 אזרחים. כמחציתם נהרגו בפיגועי התאבדות שבוצעו על ידי גדודי חללי אל-אקצה (פלג של הפת"ח) וגדודי עיז א-דין אל-קאסם (הזרוע הצבאית של החמאס), הגייהאד האיסלאמי והחזית העממית לשחרור פלסטין. ארגונים חמושים פלסטיניים המשיכו לשגר טילים מרצועת עזה אל עבר ערים ישראליות שכנות והתנחלויות ישראליות ברצועת עזה, אשר מהן נהרגו 5 אזרחים. אלפי פלסטינים ומאות ישראלים נפצעו.

הצבא הישראלי עיכב פלסטינים או מנע את כניסתם לשטחים החקלאיים שלהם, למקומות עבודתם, למוסדות חינוך ולמתקני בריאות על ידי הצבת מחסומים ואכיפת הגבלות קשות על תנועת הפלסטינים

חברים פלסטינים בארגונים חמושים הרגו 109 ישראלים, בהם 67 אזרחים. כמחציתם נהרגו בפיגועי התאבדות. ארגונים חמושים פלסטיניים המשיכו לשגר טילים מרצועת עזה אל עבר ערים ישראליות שכנות והתנחלויות ישראליות ברצועת עזה, אשר מהן נהרגו חמישה אזרחים.

בשטחים הכבושים, וכמו כן ערך פשיטות צבאיות בתוך ערים וכפרים פלסטיניים. הבנייה המתמשכת של הגדר/קיר הפרדה, שאורכה 600 ק"מ, דרך הגדה המערבית ניתקה ערים וכפרים אלה מאלה. כתוצאה מכך נותרו האבטלה והעוני הקיצוני בשיעור גבוה וכשני שלישים מן הפלסטינים נאלצים להסתמך על סיוע בינלאומי.

במהלך שנת 2004 המשיך הנשיא יאסר ערפאת להיות מרותק למטה הפעילות שלו ברמאללה שבגדה המערבית עד שחלה ונלקח לצרפת לטיפול רפואי. הוא

הרשות הפלסטינית
יושב ראש (זמני): ראוי פאתוח
(החליף את יאסר ערפאת בנובמבר)
ראש ממשלה: אחמד קרוע
עונש מוות: קיים

מצב הביטחון הפנימי הידרדר באופן משמעותי ברצועת עזה ובגדה המערבית במהלך 2004. מאבקי כוחות וחילוקי דעות בתוך הרשות הפלסטינית ובינה לבין קבוצות ופלגים פוליטיים הסתכמו בעימותים חמושים תכופים, בתקיפת נגד בני אדם, בפגיעה ברכוש ובחטיפות. קבוצות של חמושים פלסטינים וחברים בשירותי ביטחון שונים הרגו 18 פלסטינים אשר לכאורה "שיתפו פעולה" עם שירותי הביטחון הישראליים.

חברים בארגונים פלסטיניים חמושים המשיכו לבצע התקפות נגד ישראלים, בשטחים הכבושים ובתוך ישראל, שגבו את חייהם של 109 ישראלים.

הרשות הפלסטינית גינתה את ההתקפות נגד ישראלים

ופלסטינים, אך כוחות הביטחון והרשויות השיפוטיות היו חסרי יכולת או רצון למנוע ולחקור התקפות אלו ולהעמיד את האחראים להן לדין.

רקע

נמשכה אינתיפאדת אל-אקצה, אשר החלה ב-29 בספטמבר 2000. כ-700 פלסטינים נהרגו בידי כוחות הביטחון הישראליים, רובם באופן בלתי חוקי (ראו סקירה של "ישראל והשטחים הכבושים"). חברים פלסטינים בארגונים חמושים הרגו 109 ישראלים,

נפטר ב-11 בנובמבר. דובר המועצה המחוקקת הפלסטינית, ראווי פאתוח, תפס את מקומו כנשיא זמני לתקופת ביניים בת 60 יום. בחירות לנשיאות נקבעו לינואר 2005.

שלטון החוק מדרדר

מנגנוני הביטחון והמשפט של הרשות הפלסטינית, שתשתיתם סומנה כמטרה ורובם נהרסו על ידי הצבא הישראלי בשנים האחרונות, תפקדו באופן לקוי והפכו בעצמם למעורבים בלחיימה בין הפלגים. יכולתם האופרטיבית של כוחות הביטחון הפלסטיניים נשארה מצומצמת ביותר. הצבא הישראלי המשיך למנוע

מהם לשאת נשק ולפעול ברוב אזורי השטחים הכבושים. הרשות המרכזית ומנגנוני השליטה החלו להישחק יותר ויותר, וחילוקי דעות, יריבויות וקרבות פנימיים בין הפלגים הפוליטיים, שירותי הביטחון וארגונים חמושים הסתכמו בעימותים אלימים. התקריות כללו הפגנות, מחאות ממושכות, חטיפות והתקפות על חברים בכוחות הביטחון, על פקידי הרשות ועל אזרחי מדינות זרות. התקפות ועימותים עירבו לעתים קרובות פלגים שונים של גדודי חללי אל-אקצה, אשר החלו לפעול יותר ויותר בצורה עצמאית או נגד ארגונים. לפחות 13 בני אדם, בהם עובדי ארגוני סיוע בינלאומיים ונושאי משרות בשירותי הביטחון של הרשות הפלסטינית, נחטפו בידי פלסטינים חמושים, מרביתם ברצועת עזה. כולם שוחררו ללא פגע כעבור שעות מספר. החוטפים, על פי הדיווח, מחו נגד

הפנימי והטוענים לשחיתות ברשות הפלסטינית. ברוב המקרים, אף ארגון לא נטל אחריות, אך יש יסוד סביר להאמין כי גדודי חללי אל-אקצה ביצעו מעשים אלו. ■ ב-8 בינואר, בעיר עזה, הותקף והוכה הכתב לענייני עזה של רשת הטלוויזיה "אל-ערבייה" סייפאדין שאהין בידי חמישה אנשים חמושים שעל פי

עשרות פלסטינים נהרגו במסגרת חיסול חשבוניות בין ובתוך פלגים פוליטיים. לפחות 18 נוספים נהרגו בידי פלסטינים בודדים או חברי ארגונים בשל חשד ל"שיתוף פעולה" עם שירותי הביטחון הישראליים.

הדיווח הזהירו אותו שלא יבקר את ארגון הפת"ח בכתבותיו. אחד מן החשודים בתקיפה נעצר בידי המשטרה הפלסטינית אך מיד לאחר מכן שוחרר ללא אישום.

■ בפברואר פרצו חמושים אל משרדיו של ראש המשטרה ראזי אל-גיבאלי, פתחו באש והרגו אחד מקציניו ופצעו 11 אחרים, אחד מהם נפטר לאחר מכן מפצעיו.

■ חבר המועצה המחוקקת ושר התקשורת לשעבר, נביל עמר, נורה ברגלו בידי אדם חמוש ברמאללה ב-20 ביולי וכתוצאה מכך נאלצו לקטוע את רגלו הימנית. עמר ביקר את השחיתות ברשות, את היעדר החוק ואת היעדר מתן דין וחשבון. עד סוף שנה זו, לא ידוע על חקירה שבוצעה ואף לא על חשודים אשר נעצרו בקשר למקרה זה.

הרשות המרכזית ומנגנוני השליטה החלו להישחק יותר ויותר, וחילוקי דעות, יריבויות וקרבות פנימיים בין הפלגים הפוליטיים, שירותי הביטחון וארגונים חמושים הסתכמו בעימותים אלימים.

הרג לא חוקי בידי פלסטינים

עשרות פלסטינים נהרגו במסגרת חיסול חשבוניות בין ובתוך פלגים פוליטיים. לפחות 18 נוספים נהרגו בידי פלסטינים בודדים או חברי ארגונים בשל חשד ל"שיתוף פעולה"

עם שירותי הביטחון הישראליים. לפחות 5 פלסטינים נהרגו בידי חמושים בעודם תחת חסות הרשות הפלסטינית. רוב מקרי הרצח משויכים לגדודי חללי אל-אקצה. הרשות נכשלה בעקביות בחקירת מעשי רצח אלו ואיש מן המבצעים לא הובא לדין.

השחיתות ההולכת וגוברת וקראו לרפורמות ברשות או שדרשו לקבל את משכורותיהם. עיתונאים ואנשי תקשורת קיבלו איומים, הוכו או נחטפו בידי חמושים, במה שנראה כניסיון לעצור דיווחים עצמאיים וביקורתיים, בעיקר כאלה הנוגעים למצב הפוליטי

דיווחים על עינויים ועל טיפול לקוי, הכוללים הכאות ומניעת שינה על ידי שירותי ביטחון פלסטיניים שונים, הנמנים בעיקר עם המחלקה לחקירות פליליות וכוחות המניעה הביטחוניים.

עונש מוות

לא בוצעו הוצאות להורג, אך לפחות 8 אנשים נידונו לעונש מוות. 3 הורשעו ב"שיתוף פעולה" עם שירותי הביטחון הישראליים. אחרים נמצאו אשמים בעבירות פליליות. עד סוף השנה נותרו כ-21 איש לפחות תחת פסק דין מוות.

■ ב-13 באפריל איהאב אבו אל-עומרין, ראמי ג'והא ועבד אל-פתח סאמור נידונו למוות בבית משפט בעזה באשמת אונס ורצח תלמידה בת 16, מייאדה חאליל אבו לאמאדי ב-2003. נאשם רביעי נשפט למאסר עולם.

אלימות נגד נשים

משלחת האו"ם המיוחדת לנושא אלימות נגד נשים ביקרה בשטחים הכבושים בחודש יוני על מנת לאסוף מידע על השלכות הכיבוש והסכסוך על נשים. מסקנותיה היו כי הסכסוך השפיע באופן בלתי פרופורציונלי על נשים פלסטיניות בשטחים הכבושים,

הן במרחב הפרטי והן במרחב הציבורי של חייהן. נוסף על העובדה שנשים נפצעו או נהרגו בידי כוחות הביטחון הישראליים, ניכרת השפעה שלילית במיוחד על נשים פלסטיניות בשל הריסת הבתים והגבלות התנועה, אשר מנעו מהן גישה אל שירותי בריאות וחינוך ובשל העלייה החריפה בשיעור העוני. העלייה הדרמטית באלימות כתוצאה מן הקונפליקט והכיבוש הובילה גם לעלייה באלימות משפחתית וחברתית, כאשר בו בזמן גברה הדרישה מהן לתפקד כנשים דואגות ותומכות.

דו"חות וביקורים של אמנסטי אינטרנשיונל ביקורים

נציגי אמנסטי אינטרנשיונל ביקרו באזורים בתחום השיפוט של הרשות בחודשים מאי, ספטמבר ואוקטובר. ■

שפי עלי אחמד בן ה-19 נחטף ב-8 במאי בידי קבוצת אנשים חמושים מחוץ לחנות שבה עבד מדי פעם ביישוב קאפר אל-דיק, שבגדה המערבית. גופתו התגלתה בפאתי העיר למחרת היום. בכרוז אשר גדודי חללי אל-אקצה חתומים עליו הופיעה ההצהרה כי הוא נהרג מכיוון ששיתף פעולה עם כוחות הביטחון הישראליים. הארגון התנצל לאחר מכן על הריגתו והודיע בפומבי כי שפי עלי אחמד לא היה משתף פעולה ולא היה צריך להורגו.

שימוש בילדים על ידי קבוצות חמושות

כמה ילדים היו מעורבים בהתקפות נגד ישראלים. שניים מהם ביצעו פיגועי התאבדות בתוך ישראל, אחרים נעצרו בידי הצבא הישראלי בטענה כי השתתפו בתכנון התקפות מסוג זה. לקבוצות פלסטיניות חמושות אין מדיניות מוצהרת בדבר גיוס ילדים והן טוענות

העלייה הדרמטית באלימות כתוצאה מן הקונפליקט והכיבוש הובילה גם לעלייה באלימות משפחתית וחברתית, כאשר בו בזמן גברה הדרישה מהן לתפקד כנשים דואגות ותומכות.

כי הן דוחות שימוש בילדים למטרותיהן. חלקן מאשימות בניצול הילדים תאים מקומיים הפועלים מיוזמתם האישית או "משתפי פעולה" הפועלים להכתים את שמם של ארגונים אלו.

■ בחודש מארס, נעצר במחסום חווארה שלידי שכם חוסאם עבדו, נער בן 16 הלוקה בנפשו, כשגופו חגורת נפץ. לצבא הישראלי היה מידע מוקדם על המקרה והמחסום נסגר. ישראל מחזיקה בנער, ומשפטו יתקיים בסוף השנה.

מעצרים, עינויים וטיפול לקוי בעצורים

כ-750 פלסטיניים הוחזקו בבתי מעצר פלסטיניים. רובם הוחזקו ללא משפט, כנראה בגין עבירות פליליות. כ-115 עוכבו בהאשמת "שיתוף פעולה" עם שירותי הביטחון הישראליים. רובם נעצרו בשנים עברו. ישנם